PUBLISHED AND DISTRIBUTED UNDER PERMIT (No. 556) AUTHORIZED BY THE ACT OF OCTOBER 6, 1917, ON FILE AT THE POST OFFICE OF NEW YORK, N. Y. By Order of the Pres't, A. B. Burleson, P. M. Gen.

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah.
Velja za celo leto.....$6.00
Za pol leta.....$3.00
Za New York celo leto.....$7.00
Za inozemstvo celo leto.....$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 56. — ŠTEV. 56. NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 9, 1921. — SREDA, 9. MARCA, 1921. VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

POSEBNO ZASEDANJE KONGRESA

PREDSEDNIK HARDING BO SKLICAL POSEBNO ZASEDANJE KONGRESA za 4. ALI 11. APRIL. — POSVETOVANJE Z VODITELJI V KONGRESU.

Washington, D. C. 8. marca. — Nekako opolnoči je prišel predsednik Harding na severni portico Bele hiše ter pričel razgovor z nekako petdesetimi časnikarskimi poročevalci, ki so čakali tam, da izvedo, kako je izpadlo štiri ure trajajoče posvetovanje predsednika z voditelji v kongresu.

Predsednik Harding je objavil, da bo sklicano posebno zasedanje kongresa v času ne pred četrtim aprilom, da pa bo sklicanje mogoče preloženo na en teden pozneje.

Na vprašanje, če bodo najprvo revidirane tarifne ali carinske postave, je odgovoril:

— Skušali smo določiti, katera zadeva je boj nujna, tarifna ali carinska. To je vprašanje, glede katerega obstaja velika razlika v mnenju, in izročeno je bilo komitejema za pota in sredstva in za finance, da nadalje premotrita položaj.

Predsednik je rekel, da hoče predvsem poudariti, da ne skuša par mož sestaviti definitivnega programa. Rekel je, da so bili načelniki komitejev pokličani na konferenco in da se bodo nadaljne konference vršile pozneje.

— Pričeli smo s sestavljanjem programa pred zakonodajo, — je rekel predsednik. — To je pričetek programa sodelovanja med eksekutivo in kongresom. To je tudi prvi korak k izpolnjenju kampanjskih obljub.

V kongresu je opaziti veliko opozicije proti kateremukoli poskusu revizije tarifa za nekaj časa in nekateri voditelji, posebno senator Penrose, so mnenja, da bi bilo napačno vprizoriti revizijo sedaj. Prepričani so, da bi se moralo najprej uveljaviti revizijo carinske postave, vključno razveljavljenje postave glede prevelikih dobičkov.

Predsednik Harding je rekel, da se je na konferenci razpravljalo o mornariški in armadni predlogi, ki nista bili sprejeti v zadnjem zasedanju, a da se ni sklenilo ničesar definitivnega glede teh ali drugih predlog.

Dostavil je, da se o inozemskih zadevah ni razpravljalo, da pa se je omenilo pogodbo z republiko Colombijo.

Štiriindvajset oseb je bilo pri večerji, prvi, ki se je vršila v slavnostni obednici v tej administraciji. Mrs. Harding je bila edina ženska, ki je bila navzoča.

Nadškof Dougherty iz Philadelphije, katerega je papež pred kratkim imenoval za kardinala.

DRŽAVNI DEPARTMENT IN ČETE V NEMČIJI

Uradniki državnega departmenta molče, na kak način bo akcija zaveznikov vplivala na politiko.

Washington, D. C. 8. marca. — Uradniki držav. departmenta niso hoteli danes komentirati sklepa zaveznikov, da pošljejo svoje čete v Nemčijo za kazen, ker noče Nemčija pristati v reparacijske zahteve zaveznikov in tudi niso hoteli označiti, na kakšen način bo akcija zaveznikov vplivala na politiko Združenih držav glede ameriških čet, ki se nahajajo v zasedenem ozemlju.

Pojasnilo se je, da ni bil department oficijelno informiran glede sklepa zavezniških sil, da so bile ameriške čete v Nemčiji poslane tjakaj na temelju premirja, sklenjenega dne 11. novembra 1918 in da nima zasedenje nemškega ozemlja od strani ameriških čet nobenega stika z mirovno pogodbo kot je bila sklenjena v Versailles. Namignilo pa se je, da se amriških čet ne more na primeren način uporabiti pri nasilnem izvedenju pogojev dotične mirovne pogodbe.

Status ameriških čet bo ostal za enkrat tak kot je bil ter ne bo uveljavljena v tem oziru nobena izpremememba.

TURŠKI NACIJONALISTI ZAVZELI BATUM.

London, Anglija, 8. marca. — Turške nacijonalistične čete so zasedle Batum, — se glasi v neki brzojavki iz Carigrad na Reuterjev urad.

Batum je močno utrjeno morsko pristanišče na iztočni obali Črnega morja in ena glavnih točk za razpošiljanje petroleja, katerega se pridobiva v Kavkazu in Rusiji. Preje je bil Batum turški, a leta 1879 ga je dobila Rusija. V zadnjih poročilih se je glasilo, da skušajo ruske boljševiške čete dospeti do Batuma ter ga zasesti, še predno bi prišli tjakaj turški nacijonalisti. Batum je glavni dohod za zaloge za Armensko ter se je izjavljalo, da bi bilo rusko zasedenje Armenske nemogoče, če bi se nahajal Batum v rokah turških nacijonalistov.

TROCKI — DIKTATOR BOLJŠEVIŠKE VLADE.

London, Anglija, 7. marca. — Ruski vojni minister Trocki je bil izbran diktatorjem boljševiške vlade. On ima neomejeno moč in oblast reševati na svojo roko vse revolucijonarne zadeve.

Včeraj je odpotoval iz Moskve v Petrograd.

ZANESLJIVO IN HITRO

oskrbuje DENARNA IZPLAČILA v stari domovini in opravlja druge bančne posle

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York

Rojaki, poslužujte se vseh zadevah te slovenske banke, ki je pod stalnem nadzorstvom državnega urada in ima za varstvo

$100,000.00 glavnice in $50,000.00 rezervnega sklada.
Frank Sakser, predsednik.

Včeraj smo računali za pošiljatve jugoslovanskih kron po sledečih cenah:

300 kron $2.35	5,000 kron .... $ 37.25
400 kron $3.10	10,000 kron .... $ 74.00
500 kron $3.85	50,000 kron $365.00
1,000 kron $7.50	100,000 kron $730.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dospe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank — 82 Cortlandt Street, New York

RUSKIM USTAŠEM SE JAKO SLABO GODI

Ustaši v Kronstadtu so izgubili vse upanje, da bi mogli še nadaljevati z uporom.

London, Anglija, 8. marca. — Neka brezžična brzojavka pravi, da je zmanjkalo v Kronstadtu vse hrane in kuriva. Ustaši se ne bodo mogli več dolgo časa vzdržati.

Ustaški voditelji so se morali poslužiti najskrajnejših odredb, da so preprečili mornarjem oditi iz mesta ter se pridružiti boljševiški armadi.

London, Anglija, 8. marca. — Neka brzojavka iz Helsingforsa pravi, da so kronštadtski ustaši obstreljevali delavski del mesta v Moskvi ter ranili oziroma usmrtili več sto oseb.

Več kot 100,000 delavcev v Moskvi je zapustilo svoje delo.

Kodanj, Dansko, 8. marca. — Sem so dospela poročila, da poveljuje Kerenski, bivši ruski diktatar, kronštadtskim ustašem.

PREDSEDNIK HARDING IN ČASNIKARJI.

Washington, D. C., 8. marca. — Predsednik Harding je izjavil, da se bo vsakih štirinajst dni po enkrat posvetoval s časnikarji glede splošnega političnega položaja.

Bivši predsednik Wilson ni imel te navade.

BERNSTORFF V RAJHSTAGU.

Berlin, Nemčija, 8. marca. — Dr. John Bernstorf, bivši nemški poslanik v Združenih državah, je danes zasedel svoj sedež kot demokratični poslanec v rajhstagu.

Izvoljen je bil v Šleszvik-Holštajn okraju.

V ZNAMENJU NEUMNOSTI IN NAZADNJAŠTVA.

Salt Lake City, Utah, 8. marca. Danes je governer podpisal predlogo, ki prepoveduje prodajo cigaret v državi Utah. Predloga tudi prepoveduje kajenje v javnih prostorih.

ŠPANSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK USMRČEN

Več oseb je vprizorilo nanj atentat. — Morilcu se je posrečilo pobegniti na motornem kolesu.

Madrid, Španska, 8. marca. — Nocoj zvečer je bil umorjen španski ministrski predsednik Dato, ko se je vračal v avtomobilu proti svojemu domu. Več oseb je streljalo nanj, zadel ga je pa človek, ki se je vozil na motornem kolesu ter je tudi pravočasno pobegnil.

Usmrčen je tudi šofer, ki je vozil ministrskega predsednika.

Eduard Dato je bil najbolj konservativen izmed vseh španskih konservativcev.

Ko je izginil Canova s političnega polja, je postal on vodja liberalno-konservativne stranke, najmočnejše v španskem parlamentu.

On ni bil nikdar prijatelj delavskega razreda ter je odločno zavračal vsako delavsko reformo.

Leta 1917 je z uspehom zatrl delavsko gibanje ter se na ta način pospel do viška svoje moči.

Rojen je bil leta 1858 v mestu Coruna.

PAPEŽ PROKLINJA IRCE.

Rim, Italija, 7. marca. — Papež Benedikt je danes v tajnem konsistoriju razpravljal o irskem vprašanju. Rekel je, da je nasilje, ki se sedaj vrši na Irskem, v odločnem nasprotju s postavo in moralo. Zatem je pa svečano prokleł vsakega, ki izvaja zločine, pa naj bo član te ali one stranke.

AMERIŠKE ČETE BODO OSTALE OB RENU.

Washington, D. C., 8. marca. — Pri prvi kabinetni seji, ki se je vršila danes, je razpravljal vojni tajnik Weeks o ameriških četah, ki se nahajajo ob Renu. Po njegovem mnenju bi bilo najboljše, če bi Amerikanci še nekaj časa ostali tam, kajti vlada še ni na jasnem, kaj in kako bi ukrenila žnjimi. —

ZAVEZNIKI PRODIRAJO V NEMŠKO OZEMLJE

Nemci ne nudijo zaveznikom nikake opozicije. — Nemci so mirno udani v usodo. — Izjava Eberta.

Francoski glavni stan, Mainz, Nemčija, 8. marca. — Danes se je izvedlo zasedenje dodatnega nemškega ozemlja, glede katerega so zavezniki izjavili, da se ga bodo polastili za kazen, ker noče Nemčija ugoditi zahtevam zaveznikov glede vojne odškodnine.

Noben izvanreden dogodek ni značil ali spremljal pomikanja zavezniških čet proti iztoku.

Zasedenje mesta Duesseldorf, največjega izmed mest, katera so prevzeli zavezniki, je bilo zaključeno danes zjutraj in danes popoldne zasedenje Duisburga in Ruhrortal glavne točke ruhrskega industrijskega okraja.

Celo gibanje se je izvršilo tako, da se je kar največ mogoče izločilo razkazovanje sile, a francoske in angleške ladje na Renu so bile pripravljene na vse eventualnosti.

Čete so se pomikale naprej peš ali na krovu angleških in francoskih ladij na Renu. Belgijske čete so prišle v Duesseldorf po mostu preko Rena.

Glavni stan generala de Goutte, ki je kot vrhovni poveljnik francoskih sil ob Renu izvedel povelja maršala Focha za napredovanje, se nahaja v Neuss, na zapadni obali Rena, nasproti Duesseldorfa.

V Duesseldorfu je župan posvaril prebivalstvo potom proklamacije, naj se izogne vsakemu provokativnemu obnašanju napram zaveniškim četam.

Po zasedenju mesta je izdal general De Goutte proklamacijo na prebivalstvo, v kateri je rekel, da ni zasedenje sovražna odredba proti prebivalstvu, temveč da ima namen prisiliti nemško vlado, da izpolni svoje obveznosti.

Berlin, Nemčija, 8. marca. — Predsednik nemške republike, Friderik Ebert, je v proklamaciji, katero je izdal danes, izjavil, da ni Nemčija v stanu rabiti sile v odporu proti nasilnim odredbam zaveznikov, ki so zasedli nadaljno nemško ozemlje, da pa kljub temu ostro protestira proti temu, kar imenuje predsednik kršenje mirovne pogodbe.

CARUSO BOLJŠI.

Zdravstveno stanje slavnega tenorista Caruso, ki je zbolel v New Yorku ter bil blizu smrti, se stalno izboljšuje, kot izjavljajo njegovi zdravniki.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasedeno po italjanski armadi.

Včeraj smo računali za pošiljatve italjanskih lir po sledečih cenah:

50 lir	$ 2.40
100 lir	$ 4.20
300 lir	$12.00
500 lir	$20.00
1000 lir	$39.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej.

Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dospe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York

SPORAZUM MED DELAVCI IN DELODAJALCI

DELODAJALCI NAJ BI PRIPOMOGLI K REŠITVI DELAVSKEGA PROBLEMA. — VZGOJNA KAMPANJA. — GOTOVE OMEJITVE OMEJUJEJO PRODUKCIJO.

Philadelphia, Pa. 8. marca. — Več kot sto delodajalcev v tem mestu, ki imajo v službi na tisoče in tisoče delavcev, je napravilo včeraj načrte, da se uveljavi bojši sporazum med delavci in delodajalci. Konferenca se je vršila pod avspicijo trgovske zbornice v Philadelphiji.

Sprejete so bile resolucije, ki pozivljajo vse vodilne industrijalce in podjetnike v mestu, naj odobre načrt za vzgojo s pomočjo velikih zborovanj delavcev in delodajalcev. Sprejeta je bila naslednja resolucija: —

— Velike propagande, temelječe na nezdravih ekonomskih principih, se je razdelilo po tej deželi, in to pričenja imeti resen učinek v razvoju nasprotstev in slabih odnošajev v industriji in trgovini.

— Razentega se je predkratkim razposlalo preko cele dežele poziv, naj se ljudje ne pokore gotovim poveljem naših sodišč, kar bi dovedlo, v slučaju, da se izvede, le do nesreče.

— Številne umetne omejitve obstajajo sedaj v naših industrijalnih napravah, ki se vmešavajo v pravice delodajalcev, da sprejemajo na delo ali odpuščajo ljudi ter v pravice uslužbencev, da sprejmejo delo. Te omejitve omejujejo produkcijo ter utemeljujejo zaslužek delavcev na številu ur, ne pa na izvršeno delo.

— Vsled teh gori navedenih dejstev ter splošnih nerednih razmer, katere je pripisovati vojni, bi morali vsi domoljubni državljani napeti vse sile, da dovedejo zopet do dobre volje med posameznimi razredi ter do povratka k zdravi pameti in akciji.

PRVA KABINETNA SEJA.

Washington, D. C., 8. marca. — Predsednik Harding je imel danes svoj prvi sestanek s svojim kabinetom. Podpredsednik Coolidge je prisostvoval na povabilo predsednika ter se glasi, da se je razpravljalo tako o zunanjih kot o domačih zadevah.

Seja se je vršila v eksekutivnih uradih in vsi člani kabineta so bili točno ob enajstih na licu mesta. Prvi posel je bil popolnoma neoficijelnega značaja, kajti kabinet je bil slikan prvič skupaj.

GOLJUFIJE S POTNIMI LISTI.

Kakor je razvidno iz poročil, ki jih State Department dobiva iz Evrope, goljufije z ameriškimi potnimi listi so tam jako razširjene po vsem kontnentu. Ameriški konzularni uradniki so prišli na sled organiziranim skupinam goljufov, ki se pečajo z izgotavljanjem in prodajanjem ponarejenih potnih listov in ponarejenih vizom-ov, da omogočijo prihod v Ameriko nezaželjenim tujcem.

Kanzularni uradniki na Poljskem, v Čehoslovaški, Nemški Avstriji, Francoski, Italiji, Grški in Nemčiji so vsled odredbe s strani State Department-a tekom skoraj dveh mesecev preiskovali razne nakane, kako izogniti se ameriškim priseljeniškim zakonom, in imeli so pri tem precejšen uspeh.

Nedavna preiskava v Rotterdamu na Holandskem, kjer so pregledali potne liste 35 namenjenih priseljencev, je dognala, da pet potnih listov je bilo ponarejenih. V Goteborgu na Švedskem so našli v parniku, namenjenem v Ameriko, 31 ponarejenih ameriških vizumov. V drugem pristanišču so odkrili pravcat urad za preskrbovanje ponarejenih pasportov, kateri je bil tekom enega meseca spravil v cirkulacijo nič manj kot 390 ponarejenih potnih listov. V mnogih drugih krajih so prišli na sled raznim klikam švindlerjev, pri katerih so našli cele zaloge ponarejenih žigov za vizum, ponarejenih kolkov in pečatov. Podpis ameriškega konzula je bil na vseh teh dokumentih jako skrbno ponarejen.

State Department, ki razteza svoje mreže po vsem svetu, da stori konec takim goljufijam, ima sedaj tudi v New Yorku posebnega uradnika, ki preiskuje potne liste, in ta je v enem samem dnevu, 14. februarja, prišel na sled 17 tujcem, ki so skušali priti v Ameriko na podlagi ponarejenih potnih listov. Od teh 17 zasačenih osem je prišlo iz Poljske, sedem iz Italije, eden iz Grške in eden iz Anglije.

Dne 28. februarja so našli ponarejene potne liste pri 26 potnikih, ki so se hoteli prikrasti na tek način v Združene države. Bili so aretirani in bodo deportirani. Od teh 26 jih je 20 prišlo iz Italije, 4 iz Poljske in 2 iz Grške.

PRISELJEVANJE NESTORIJANCEV.

London, Anglija, 8. marca. — Angleška vlada prosi Združene države, naj privolijo v priselitev 30.000 nestorijanskih kristjanov v Ameriko. To so potomci starodavnih Asircev in vsled kaosa, katerega je ustvarila velika vojna, so zapustili svoje domove v bližini jezera Urumija v severo-zapadni Perziji ter so živeli od tedaj naprej v taboriščih pod angleškim protektoratom v Mezopotamiji.

Lokalne razmere jim delajo povratek v njihove domove nemogočim in angleška vlada je obvestila ameriško pomožno komisijo, da ne more še nadalje podpirati teh ljudi, da pa je pripravljena plačati polovico prevoznih stroškov za njih prevoz v Ameriko.

Na konferenci, ki se je vršila v kolonijalnem uradu, je opozoril dr. James Barton, zastopnik komiteja za bližnji iztok, na resne težkoče, ki se stavljajo na pot angleškemu načrtu. Treba bi bilo namreč posebne zakonodaje od strani kongresa, da se v ta namen omili in olajša postave, glede priseljevanja.

SINDIKALISTIČNI IZGREDI.

Madrid, Španska, 8. marca. — Sindikalistični izgredi so izbruhnili v mestu Oporto na Portugalskem in čeprav so bili na licu mesta zatrti, je bilo vendar povzročene veliko materijalne škode. Tako se glasi v poročilih, ki so danes dospela semkaj.

ŠPANSKA PRIZNALA ESTONIJO.

Madrid, Španska, 8. marca. — Španska vlada je danes oficijelno priznala estonsko republiko.

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

Važno za potnike.

Kdor želi v bližnji bodočnosti potovati v stari kraj, naj se obrne na nas, da mu pošljemo vsa navodila, kako je mogoče dobiti potni list.

Kdor že ima jugoslovanski ali ameriški potni list lahko potuje kadar hoče.

Kdor pa spada v zasedeno ozemlje, in želi potovati v staro domovino, mu še vedno lahko preskrbimo potni list, kadar pride v New York.

V vsakem oziru se obrnite na tvrdko:

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation)
FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officiers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
		za pol leta	$3.50
Za pol leta	$3.00	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
Za četrt leta	$1.50	za pol leta	$3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $6.00

Advertisement on agreement

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

Ruske zadeve.

Spor med Leninom in Trockim zaradi delavskih strokovnih organizacij sega jako globoko. Lenina, ki se čedalje bolj nagiba k zmerni politiki, podpirajo Zinovjev, Kalinin, Tomskij, Ručak, Kamenev, Lozovskij, Petrovskij, Sergijejev, Stalin, Ciperovič, Angelovič, Schmidt, Miljutin, Ugljanov, Lense in Andrejev. Trocki ima za sabo skrajneže Buharina, Larina, Preobraženskega, Serebrjakova, Sokolnikova in Jakovljeva. V izvršilnem svetu stranke je Lenin dobil 22 glasov proti 9. Ne gre zgolj za vprašanje, imajo li strokovne zveze ostati samostojne organizacije ali pa se popolnoma podrediti sovjetom, marveč za smer politike sploh. Lenin je nedavno dejal, da je stranka bolna in jo trese vročnica. Vendar so nade na politični razkol še prezgodnje.

Najglobljl vzrok vsemu je gospodarsko stanje Rusije. Rusija rabi najbolj lokomotiv, vagonov, sploh urejenega prometa, ki je popolnoma razrušen. 70 odstotkov lokomotiv je bolnih. Delavske strokovne organizacije so se pa pokazale za nesposobne, da promet same uredijo. Trocki je vsled tega zapovedal popolno militarizacijo vsega prometa, je uvedel zopet odgovorno in enotno vodstvo pri železnicah in režim tehnikov-strokovnjakov. Zahteva se ne izrečeno več dela, napora, zvišanja produkcije, sploh raznih "kapitalističnih" metod, kar pa strokovnim delavskim organizacijam ni všeč. Trocki izjavlja: "Vsak poizkus poveriti produkcijo popolnoma delavskim sindikatom, se je ponesrečil". Ruski delavec pa ni na višini svoje naloge. Zato Trocki gre dosledno dalje in zahteva popolno podreditev strokovnih organizacij pod državno sovjetsko vodstvo. Štrajki so itak že zdaj po paragrafih vojnega stanja prepovedani, delo na železnicah se more imenovati naravnost prisilno-kaznjeniško ali vsaj militaristično, ker so delavci naravnost militarizirani.

Lenin je proti preostremu tempu gospodarske politike Trockija, ta pa se upravičeno sklicuje na stanje gospodarstva, ki zahteva radikalnih sredstev v svrho ozdravljenja.

Delavska kontrola v Italiji.

Laška vlada bo predložila parlamentu zakonski načrt o kontroli delavcev nad tovarnami. Predlog obsega 12 točk, izmed katerih je najvažnejša sledeča:

Delavci gotove starosti izvolijo na proporcijonalni podlagi v kontrolno komisijo, obstoječo iz devet članov šest svojih zastopnikov, med ostalimi tremi je en inženir, en uradnik in en tehnični delovodja. Delavska lista se postavi od strani strokovnih organizacij. Komisija se obnavlja vsaka tri leta.

Vsaka komisija določi za vsako delavnico svoje delegate v svrho kontrole in poročanja na komisijo.

Oblast komisije obsega: a) način dobave in dobavne cene surovin; b) izdelovalno in prodajalno ceno produkcije; c) na upravo; č) eksekutivo; d) delavske plače, e) ustroj založenega kapitala; f) dobiček; g) način, kako se morajo izvrševati postave za delavsko varstvo in kako se najemajo in odpuščajo delavci.

Kakor poročajo iz Milana, vsebuje načrt italjanskega obratnega zakona določbo, da zakon ne velja za državne delavnične obrate, ki imajo manj kakor 60 delavcev, tako tudi ne za nove obrate. Mnogo industrijalcev je izjavilo, da rajši opuste svoje obrate, kakor da bi jih še nadalje vodili s takimi pogoji.

Sličen predlog je izdelala francoska vlada, toda francoski kapitalisci so ga ravno tako gladko odklonili kakor italjanski. Kakor izgleda iz teh primerov, se pripravlja po celi Evropi skupen nastop kapitalistov naprav delavstvu.

Delavstvo se pa cepi na politične stranke, namesto da nastopa skupno po stari praksi!

Dopis

Wenatchee, Wash.

Vzhodno od Cascade Montains, ki se vzdiguje nad 6000 čevljev višine, tam, kjer sta stekata Wenatchee River in Columbia River, leži lično mestece Wenatchee. Videl sem že na stotine mest podobne velikosti in ličnosti, ki pa niti od daleč ne vživajo takega slovesa, kot gori omenjeno. Malokdo izven države Washington bi vedel za mestece Wenatchee, da se v okolici ne prideluje najfinejše sadje v Združenih državah. Res, da ne rastejo tam fige in oranže, zato pa pridelajo ogromne množine črešenj, marelic, breskev, sliv, hrušek in jabolk. Neoporečno največ se pridela jabolk in ravno te so raznesle slavo mestca Wenatchee, ne le po vsej Ameriki, ampak celo v Evropo in druge dele sveta.

Nekaki ponvi podobna, s precej visokim gorovjem obkrožena dolina je le par milj dolga in široka, a je vredna miljone. Sadni vrtovi (in drugega se tam ne vidi) se prodajajo po tisoč do štiri tisoč dolarjev aker. Cena se seveda ravna po kakovosti prostora, drevesnih nasadov in zraven spadajočih posopij. Svet je v splošnem precej peščen, ponekod tudi kamenit. Brez vode, ki je potrebna za namakanje, ii bila tam puščava, porasla z divjim pelinom, kot je uila pred desetletji. Kot znano, ima zapadni del države Washington dovolj dežja in tam nihče ne misli na umetno namakanje. Vzhodno od Cascade gorovja pa je podnebje suho, ker težki, deževni oblaki se ne morejo vzdigniti preko visokih gorskih grebenov, ampak se izlijejo na zapadni strani gorovja. Treba se je poslužiti irigacije ali umetnega namakanja. Napeljevanje vode je draga stvar, ampak v teh krajih se stotero izplača. Sadjerejci niso niti malo odvisni od deževnih bogov, ker spustijo vodo po nasadih, kadar vidijo, da je potrebno. Drevje evete in sadje zori v najčistejših solnčnih žarkih, ker dež je v letnem času skoro neposnan. Ni čuda, če je sadje tako čisto, brez krast in bradavic, tako debelo, tako živih barv, tako okusno in duhteče, da je znano po vsej Ameriki in še čez!

Seveda bi bilo nespametno misliti, da tam drevesa kar posadijo, potem pa jih prepusté usodi, naj si pomagajo kot vedó in znajo. Treba je skrbnega negovanja, da se dosežejo uspehi in vzgoji sadje, ki nosi "zastavo slave" v trgovini. V februarju in marcu drevesa skrbno otrebijo nepotrebnih ali pregostih vej in mladik; tudi prirezujejo veje in vrhove, da se na ta način drevesa vedno pomlajujejo, ker na mladih vejah raste vedno lepše sadje kot na starikavih. V času evetja in pozneje, ko sadje raste, škropijo drevesa večkrat z neko raztopino, ki uniči zalego črvov, gosenic in drugih škodljivih žuželk. Piškavo in črvivo sadje ni za trg. Sadje se ponavadi zaleže v velikih množinah, zato ga je treba razredčiti, ko je debelo kot orehi. Da pusté vse sadje na drevju, ne bi imelo prostora razviti se do polne velikosti, ampak bi ostalo drobno in ničvredno za prodajo. Največ dela je seveda z obiranjem in sortiranjem sadja ter z vlaganjem v zaboje. Nekateri sadjerejci potem prodajo sadje potom privatnih družb, drugi pa potom zadruge.

O ceni sveta se tam govori kar v velikih številkah, kot petnajst, dvajset, trideset, petintrideset tisoč dolarjev. Seveda, ko se pa pogovarjajo o tem, koliko je kateri dobil za sadje, pa tudi slišiš vrtoglave številke, kot osem, deset, petnajst tisoč itd. Mene je kar zeblo za ušesi! Pravijo, da s petimi akri sadovnjaka si tam lahko človek dela že precej dobro življenje. Naselilo se je zadnje čase tam precej Slovencev; pred osmimi leti bi jih bil skoro lahko seštel na prstih ene roke. Kot sem slišal, so vsi precej trdno, nekateri celó prav dobro stoječi. Pa jim je tudi za privoščiti, saj jih je sama prijaznost in dobrota. Pohvaliti moram tudi turojene slovenske farmerske devojke in fante. Tako so vljudni, prijazni in postrežljivi, da je res veselje jih poznati. Naj jim bo življenje sladko kot sadje iz doline Wenatchee in rožnato nadahnjeno jabolčno evetje naj nikdar ne izgine z njih lic!

Rojak George Lasich, ki se je naselil tam pred nekako devetnajstimi leti, ima krasen sadovnjak, obsegajoč dvajset akrov. Prinaša mu lepe dohodke; pa saj ni čudno, ker je tako vzorno urejen. Drevesa so hvaležna za skrbno negovanje. S posebnim zanimanjem sem si ogledal hruškovo drevo, ki mu je prineslo, ne vem lani ali predlanskim, celih $114. Drevo je sicer precej veliko in košato, ampak da zraste toliko sadja na enem samem drevesu, to je nekaj izvanrednega. To so v resnici "zlate hruške". Seveda, takega rekorda ne doseže zlepa povprečno drevo. Kljub temu pa je sadovnjak le neke vrste zlat rudnik. Lep sadni vrt okoli hiše, mehka, bela postelj, fina domača kuhinja, iskrena prijaznost in naklonjenost vseh članov družine — kdo se ne bi počutil srečnega v takem kraju! Malo težko je iti, toda lepi spomini ostanejo. Pa pravijo nekateri, da ta puklasti svet ni vreden drugega, kot da bi šel po gobe! Jaz pa trdim, da bi ga bilo škoda, dokler ima tako lepe kraje in tako dobre ljudi!

Še nekaj tednov, in božanska Vesna bo prikleala snežnobelo in rožnato nadahnjeno evetje iz napetih popkov črešenj, hrušek in jablan. Iz neštetih miljard evetov cedila se bo sladka, opojna vonjava. Cela dolina bo videti, kot da je nalita z duhtečim belim mlekom. Vse parfumirane dvorane velikih mest s svojim konfetijem naj se gredó skrit, ko razlije mati narava svoje čare po dolini Wenatchee. Videl sem enkrat ta kras in ne pozabim ga nikdar. In ko bo v poznem poletju umetnost narave dosegla svoj višek, ko bodo zardela jabolka, sočne hruške se okopale v zlatu in bo mehka, žametna lica breskev pokrila sramežljiva rdečica, kje na svetu bo kaj lepšega! Upam, da mi dobra usoda, ki me je prinesla v ta kraj že dvakrat, dá priliko priti še v tretje in sicer takrat, ko bo narava z miljoni rok ponujala duhteči sad, ki ga vsi bogovi Olimpa ne morejo proglasiti za prepovedanega. Poželjenje po tem sadu ni greh, niti zdaj v postu!

Anton J. Terbovec.

Slovenske novice.

Cleveland, Ohio.

Dne 2. marca zvečer, ko je prišla 28letna gdč. Mary Bogataj, stanujoča na 1377 E. 43. St., domov, jo je neki moški, ki je stal pred vhodom v hišo, napadel ter jo udaril z nekim težkim predmetom po glavi. Prepeljana je bila v St. Clair bolnišnico, kjer so ji obvezali rane na glavi ter jo poslali domov. Dekle je dalo policiji ime nekega moškega, katerega sedaj policija išče.

Mrs. Mary Zakrajšek se je poročila, ko je bila stara 15 let. Sedaj, ko je stara 17 let, toži svojega moža Franka Zakrajšek za ločitev zakona. V tožbi pravi, da tekom dveh let zakonskega življenja je morala zunaj delati ter da jo je mož pretepal. Frank Zakrajšek zanika te trditve. Družina stanuje na 13208 Wainefleet Ave., West Park.

Taščice, oznanjevalke spomladi, so se prvič pojavile v Clevelandu v sredo 2. marca. Angleško se jim pravi robins.

Dne 3. marca je odpustila tukajšnja tovarna The White Motor Co., kjer je vposlenih tudi veliko Slovencev, 1200 svojih delavcev. Prizadeti so vsi oddelki. Ostalih 5000 pa bo delalo po 3 dni na teden. Ena polovica jih bo delala prve tri dni, druga pa zadnje tri dni.

Dne 4. marca je bilo ravno trinajst let, odkar je zgorela javna ljudska šola v Collinwoodu, pri čemur je izgubilo življenje preko 100 otrok, od katerih jih je bilo okrog 50 slovenskih.

Dne 5. marca se je vršil prenos trupla pokojnega Josipa Jančarja iz kapele v družinski grob.

Lorain, Ohio.

John Mraz, 2335 E. 28. St., je 28. febr. plačal $15 kazni, ker je bil pijan. Opoldne je bil izpuščen iz zaporov, toda štiri ure pozneje so ga že zopet imeli v zaporu, pijanega kot Brdavs. Na sodnijo je prišla žena, ki je zopet plačala $15, nakar sta šla oba skupaj domov.

Konvencija veteranov iz špansko-ameriške vojne se bo vršila v Lorainu prihodnjega junija. V odboru za konvencijo sta tudi rojaka Jos. Sveté in Jos. Majeršek.

Elyria Iron & Steel Co. tovarna je začela poslovati s 100 možmi. Normalno je tam zaposlenih 400 mož. Tovarna je bila zaprta en mesec.

Učiteljica Burich se je pritožila pri šolskem vodstvu, da se je neki deček, ki ga je spodila iz šole, vrnil opoldne pred šolsko poslopje in trikrat z zračno puško ustrelil v šolo. K sreči ni bil nihče ranjen.

Joliet, Ill.

V soboto 26. februarja so neznani tatovi vlomili v mesnico J. Rudmana, 1007 Scott St. Odnesli so denarnico (register), v kateri se je nahajalo le borih 40¢ drobiža. Na bližnji železniški progi so drugi dan našli denarnico, seveda prazno, tako je bil plen malenkosten.

Bivša Golobičeva dvorana, ki je bila nekoliko let sem last Sterna, je bila te dni prodana slovenski župniji sv. Jožefa. To zadevo je izvršil v imenu odbora cerkve sv. Jožefa g. Jos. Sitar. Tako je postala ta dvorana zopet slovenska last, oziroma je prešla v roke župniske uprave. Cena je 24,000 dolarjev, ki je dokaj nizka, ako se primerja, koliko bi stalo zdaj, če bi hoteli kupiti tako zemljišče in postaviti tako poslopje. Vsekakor je to zopet velik napredek v naselbini Upati je, da ta dvorana ostane za vselej v rokah naših rojakov, kamor tudi spada, ker je v sredini slov. naselbine.

Rojak John A. Težak, 1012 N. Chicago St., se že več dni nahaja v bolnišnici sv. Jožefa. Par dni je bil v kritičnem položaju, da je bil vsak obisk prepovedan, a zdaj pa poročajo, da se že počuti mnogo bolje in pride v nekoliko dneh iz bolnišnice popolnoma zdrav.

Rojak John Pleše, veleposestnik v Jolietu in farmer v bližnjem Wilmingtonu, se je moral podvreči opasni operaciji, ker se je pred 5. leti poškodoval, ko so se mu konji splašili. Nadlegovala ga je trebušna mrena čedalje bolj.

Peter Zgaga

Ko dela Italija Jugoslaviji neprilike, pravijo jugoslovanski diplomati:

Obrnili se bomo na Ligo narodov, in Liga narodov bo uredila celo zadevo.

Ko pa zahteva Bolgarska od Srbov svoje ozemlje, začno Srbi kar na svojo pest učiti Bolgare manir.

* * *

Ta teden so depela pisma iz domovine. Na "kraljevskih" znamkah je kraljevski pečat — v latinici in cirilici.

Moderni narodi pišejo latinico. Nikogar ne sme biti sram, če se za latinico tudi zavzame.

Cirilico pišejo le še Srbi, Bolgari in Rusi.

Z vsiljevanjem cirilice bo jugoslovanska vlada sebi slabo napravila. Ponižani in razžaljeni slovenski in hrvaški narod bo lažje umel doktrine, prihajajoče iz Moskve, ter se tudi ravnal po njih.

* * *

Francoski general je odlikoval prestolno mesto Jugoslavije, Belgrad.

Oni, katerega dandanes Francozi odlikujejo, ne sme biti, s kultur nega stališča, na odlikovanje posebno ponosen.

* * *

Nemški predsednik Ebert je rekel, da zavezniki ne smejo poslati svoje armade v Nemčijo, češ, da pomenja to kršenje versaillske pogodbe.

Pogodba je lepa, nad vse lepa reč. Škoda, da se nanjo samo slabejši sklicuje.

* * *

Amerika pošilja premog v Anglijo; žito pošilja v Madžarsko; špagete pošilja v Italijo.

Bog ve, kdaj bo začela deportirati Orientalce v Srbijo?

* * *

Vsak človek je v gotovem oziru umetnik.

Največ je pa takih umetnikov, ki znajo silno umetno skrivati ono, česar ne znajo.

* * *

Sedaj očetje ne pretepajo svojih otrok. Njihova volja je sicer dobra, toda blago, iz katerega so napravljene otročje hlače, je preslabo.

* * *

Newyorška policija je aretirala tri deklice, ki so plesale ples, kateri baje ni v posebnem soglasju s postavami morale.

Dekleta so prišla pred sodišče in sodnik jih je vprašal, kakšen je bil njihov ples.

Brez spremljevanja godbe so ga zaplesale. Sodnik je bil tako navdušen, da jih je izpustil.

* * *

Deklice so se poslužile prave metode. Iste taktike bi se morali posluževati munšajnarji. Z dobro slivovko napojite prohibicijskega agenta, pa ne bo črhnil nobene besede.

* * *

"Amerikanski Slovenec" pravi, da že več let ni videl nobene pratike.

Če bi videl, oziroma imel malo praktike, bi ne napisal kaj takega. —

* * *

Besede, v naglici izpregovorjene, se najprej pozabijo.

* * *

Nepotrpežljiv mož uspeva na potrpežljivosti svojih sosedov.

* * *

Preveč želja zastavi pot k zadovoljnosti.

* * *

Zlato ni nikdar tako čisto, da bi ne moglo pohujševati.

* * *

Denar je kot kri. V prvi vrsti potrebuje cirkulacije.

Jugoslovanska Katol. Jednota
Ustanovljena l. 1898 — Inkorporirana l. 1900
GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Avenue, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. ?. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
MAX KERŽIŠNIK, Box 872, Rock Springs, Wyo.
MOHOR MLADIČ, 2603 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FRANK ŠKRABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Porotni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6127 St. Clair Ave., Clevenland, O.

Združevalni odbor:
VALENTIN PIRC, 319 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotino uradno glasilo: „GLAS NARODA".

Vse stvari, tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatvo naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglasi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko vstanovi z 8. člani ali članicami.

Zdaj se je zopet zdrav in vesel vrnil na svoj dom.

Rojak Leopold Adamič, ki boleha že nad leto dni in se nahaja že 8 mesecev v okrajni bolnišnici, je zdaj mnogo močnejši in se počuti skoro popolnoma zdrav. Tekom tega meseca bo prišel domov k svoji družinici na 1604 Nicholson St. za stalno. To je že drugi rojak, ki je v okrajni bolnišnici ozdravel.

Rojak John Kirinčič, večletni lastnik trgovine "My Store" na 300 Ruby St., je pred par tedni prodal ves svoj delež svojemu tovarišu J. Petrie-ju. Zdaj razprodaja Kirinčič tudi vse svoje drugo premično in nepremično premoženje, ker se namerava še to spomlad z družino podati v staro domovino.

Delavske razmere se v Jolietu zopet nekoliko zboljšujejo. Jeklarna se uvedla pri svojih plavžih osemurni delovnik, tako imajo pri dotičnem delu zdaj tri obrate mesto dveh. Pravijo, da se uvede tudi po drugih oddelkih osemurni delovnik v bližnji bodočnosti.

Milwaukee, Wis.

Ženitno dovoljenje sta vzela rojak Frank Žugelj, 459 South Pierce St., in gdč. Mary Goričar, 483 Virginia St.

Ko se je vračala 16letna gdč. Mišković proti domu na 425 — 9. St., jo je napadel v bližini Pabst pivovarne neki zamorec. Energična deklica se mu je postavila z vso silo v bran in po večminutnem boju se ji je posrečilo uiti napadalcu ter poklicati ljudi na pomoč. Ko je zamorec videl, da se bližajo mimogredoči, je pobegnil, in dosedaj se še ni posrečilo vjeti ga. Deklica je od strahu postala histerična.

Strašna tragedija se je prigodila na 1380 — 30. St. Pavel Blažević, 26 let star, je prišel k bratu svoje svakinje Josipine Blažević ter mu pomigal, naj gre ž njim. Tekel je pred njim v bratovo stanovanje, zaklenil hitro vrata, nakar je ven zaklenjeni Seknicka slišal iz sobe pok iz revolverja. Hitro je vlomil vrata, a zdaj se mu je nudil grozen prizor. Na tleh je ležala mrtva njegova sestra, a poleg nje je ležal Pavel v zadnjih zdihljajih. Našla so se tri pisma, od katerih dve sta bili namenjeni moriščevemu bratu Štefanu, možu umorjene Josipine, eno pa njegovim starišem, ki živé na Hrvatskem. Pisma so bila pisana v hrvatskem jeziku. Pavel je živel do pred dvema mesecema pri svojem bratu in njegovi ženi; takrat pa se je preselil k njeni materi, Mrs. Sušek, in sicer baje zato, da mu ni bilo treba skupaj stanovati z drugim borderjem v isti sobi. Usodno jutro se je oblekel v najlepšo obleko ter odšel. Na vprašanje, pojde li delat, je rekel, da ne. Odšel je od doma nekoliko pred deveto uro. Mr. in Mrs. Blažević nista imela otrok

Sheboygan, Wis.

Župnik Rev. A. Mlinar je pred par tedni zapustil tukajšujo faro sv. Cirila in Metoda. Farani so na svojo roko najeli privatno dvorano, kjer so protestirali proti nadškofovi odredbi, da bi Rev. Mlinar zapustil faro. Poslali so resolucijo nadškofu, na katero pa se on ni oziral. Sedaj pa je njegov komitej za petmiljonski sklad zahteval od fare $6300. Ne vemo, kaj si ta nadškof misli, da Sheboygančani stojimo na glavi, ali pa da se bomo ravnali po svetopisemskem izreku: kdor te udari po desni strani, nastavi mu še levo. Mi mislimo ravno nasprotno, ako nadškof ne pošlje kmalu kakega dobrega duhovnika v Sheboygan, da prihodnjič še navadne letne štibre ne bo dobil, kaj pa še $6300!

V tovarni Kohler Co. se je poškodoval pri delu rojak Andrej Stokelj; odbilo mu je dva prsta na levi roki tik za nohtom. Želimo, da bi kmalu okreval.

John Grandlič, edini slovenski trgovec z zlatnino v Sheboyganu, se je preselil v svoj novi dom na 1103 N. 8. St., kjer bo svojo trgovino izdatno povečal, kar mu v starih prostorih ni bilo mogoče radi premajhnega poslopja.

Hibbing, Minn.

V starosti 81 let umrl Matevž Turk, ki je bil rojen v Vincah pri Sodražici. Zapustil je poleg žene enega sina in eno hčer omoženo Putzel.

Neki Gostavič je vložil tožbo pri okrajnem sodišču, da bi mu bija povrnjena hčerka Mary, katera je preživela zadnjih pet let pri svojih krušnih stariših Djakovič. Ker se deklica sama brani iti k očetu, bo sodnija določila, pri komu naj zanaprej živi.

Ely, Minn.

Rojak Josip Slogar je bil naznanjen, da vsebuje in prodaja pijačo iz shrambe Rozinovega Jakata, in sicer ga je naznanil John Hirvi. Ker se je pripoznal krivim, je bil obsojen v trimesečno ječo ter je kazen takoj nastopil. Pijačo, katero so našli na njegovem domu, so seveda zaplenili.

Gilbert, Minn.

Dolgokljuna štorklja se je vsedla v gnezdo ter se pripravila za valjenje. Izvalila je enega fantka in eno hčerko ter ju podarila družini Semeja. Oba sta zdrava kot dve ribici v vodi.

Družini Omerza je umrl triletni sinček.

Gospodično Russovo je zadel mrtvoud na levo stran. Ista ji je popolnoma otrpnela ter je postala tudi nezmožna govoriti.

Kansas City, Kans.

Po dolgotrajni, mučni bolezni je umrla v starosti 22 let Angela Beker. Poleg neutolažljivega soproga zapušča eno hčerko, svoje stariše in pet bratov.

Black Diamond, Wash.

Srebrno poroko sta obhajala dne 6. febr. Josip in Apolonija Mlinar. Poročena sta bila v Loki na Dolenjskem. Na mnoga leta!

Bessemer, Pa.

Nemila smrt je pobrala po kratki bolezni Franka Snežič, ki je bil doma v Vuzenici na Štajerskem. Bil je star 58 let. Poleg žalujoče soproge zapušča dva sina in eno omoženo hčer.

SANTAL MIDY CAPSULES
Lahko se vzame — hitro pomaga pri
VNETJU MEHURJA
Vsaka pilula nosi ime MIDY
Varujte se ponaredb

MATIJA SKENDER
JAVNI NOTAR
Za Ameriko in stari kraj.
5227 Butler Street,
Pittsburgh, Pa.

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA 5. JULIJA 1908 — INKORPORIRANA 27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:
Predsednik: JOHN PEKEC, 4459 Wash. St., Denver, Colo.
Podpredsednik: JOHN FAJDIGA, Box 33, Leadville, Colo.
Glavni tajnik: FRANK SKRABEC, 4822 Wash. St., Denver, Colo.
Zapisnikar: ROBERT ROBLECK, Sta. 5, Pueblo, Colo.
Glavni blagajnik: JOSIP VIDETIČ, 4485, Logan St., Denver, Colo.
Zaupnik: FRANK ZAITZ, 514 W. Cestnut St., Leadville, Colo.

NADZORNI ODBOR:
Predsednik: JOHN GERM, 734 Moffat Ave.
MIHAEL KAPSCH, 508 N. Spruce St., Colo. Springs, Colo.
GEORGE PAVLAKOVICH, 4717 Grant St., Denver, Colo.

POROTNI ODBOR:
Predsednik: ANTON KOCHEVAR, 1206 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
JOHN KOCMAN, 1203 Mabren Ave., Pueblo, Colo.
FRANK CANJAR, 500-501 — 45 Ave., Denver, Colo.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:
Predsednik: FRANK BOYTZ, RR. 2, Box 132, Pueblo, Colo.
FRANK MARTINJAK, Box 259, Ely, Minn.
PETER GESHELL, 4464 Wash. St., Denver, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. R. S. BURKETT, 4487 Washington St., Denver, Colo.

GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Vse denarne nakaznice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prepise sodeve pa na predsednika glavnega porotnega odbora.

Nasveti za šesto redno konvencijo.

Cenjeni bratje in sestre, spadajoči k Zapadni Slovenski Zvezi! Treba se je poprijeti za delo in začeti z resnim nasvetom za bodočo konvencijo, da bomo lažje prišli do kakega večjega uspeha na 6. zborovanju in da čim več ustvarimo nanovo, tako da bo vsem članom za vbodoče zasiguran obilen in lep napredek pri naši organizaciji.

Na seji glavnega odbora sem videl, da je bil stavljen predlog, da naj izdela glavni tajnik kak načrt, da bo lažje in hitrejše za zborovanje, to pa ni bilo sklenjeno, da kar bo izdelal, da bi dal v javnost, da bi vsi videli, kakšen načrt je, ali umesten, ali ne. Jaz zahtevam, da se vsaka malenkost, ki eden ali drugi zanjo ve, objavi in prinese na dan, in mi bomo potem razmotrivali in videli, če je to umestno ali ne. Če se bomo vsi oprijeli dela in razmotrivanja, se gotovo potem lažje pogovorimo, kaj bi bilo bolj potrebno in koristno za našo organizacijo.

Bratje in sestre! Kdor ima kaj dobrega in koristnega, naj pride na dan s tem in mi bomo potem razmotrivali, je li to dobro ali ne. Posebno tiste prosim, da se kaj oglasijo, ki so imeli kaj opravila in jim ni bilo vse po volji. Oni naj bi predlagali, kako bi bilo po njih mnenju — boljše, tako da bomo potem imeli lahko delo ter da bo vladal sporazum med glavnim odborom in članstvom.

Namenil sem se nekoliko napisati, kaj bi bilo dobro izpremeniti in nanovo ustanoviti in nekaj odstaviti.

Uradni jezik naj bi bil slovenski. Vsa pravila, tiskovine, knjige, formularji in listine za našo organizacijo so v slovenskem jeziku, in če je potrebno, tudi v angleščini. Slovenski jezik je uraden jezik naše podporne organizacije.

Vrhovni predsednik imej pravico priti na seje podrejenih društev ter preiše lahko poslovanje istih, ali pa naj lahko naroči tako preiskavo kakemu drugemu odborniku.

Vrhovni predsednik podpisuje vse čarterje podrejenih društev in certifikate kakor tudi vse druge važne listine, ki so predložene po uradnikih ali odbornikih.

Hrani poroštvo vrhovnega tajnika. Lahko izroči tudi osebno poroštvo, če ga potrdi vrhovni odbor.

Izvršuje še druge dolžnosti, ki spadajo v njegov urad v smislu zveznih pravil.

Volita naj se v bodoče dva podpredsednika, to pa zato, da v slučaju resignacije ali smrti podpredsednika, zavzame mesto drugi podpredsednik in je še vedno en podpredsednik v pomoč.

Zapisnikar naj se črta in vrhovni tajnik naj prevzame njegovo delo, ker ni veliko. Za zlagajnika teče doba njegovega uradovanja, ali v slučaju, da preneha biti blagajnik, mora izročiti svojemu nasledniku vse dohodke, knjige in imovino, ki jo hrani in ki je last organizacije.

Pri nastopu svojega urada položi varščino za vestno poslovanje svojih dolžnosti. Na odborovo zahtevo položi od časa do časa še večjo varščino, če je to potrebno. — Varščina mora biti naložena pri kaki zanesljivi družbi. Lahko pa izroči tudi osebno varščino, ako jo potrdi vrhovni odbor in je priznana od države.

Odpravlja se druge dolžnosti, naložene mu po pravilih ali pa od vrhovnega odbora.

Vrhovni zdravnik. Vrhovnim zdravnikom more biti izvoljen le diplomiran zdravnik, ki je absolviral svoje študije na priznanem vsenčilišču ter je priznan od države. Mora se za časa izvoljave tudi baviti z zdravilstvom.

Vrhovni zdravnik preiskuje, na kakem glasu so zdravniki ali izvoljeni za preiskavo kandidatov. Predno kateri teh zdravnikov sme preiskati kandidate, dobi od vrhovnega zdravnika podpisan certifikat. Njegova odločitev je podvržena odločitvi vrhovnega zdravnika.

V sporazumu z vrhovnim odborom spiše in razpošlje preiskovalnim zdravnikom navodila in pravila, potrebna za praktično preiskavo kandidatov in od časa do časa poroča na vrhovni odbor, kakšne izpremembe ali dodatki so potrebni k zdravniškim preiskovalnim listinam.

V slučaju smrti kakega člana, kjer je smrt sumljiva, da je bil kandidat pri sprejemu vedoma slabo ali površno preiskan, vrhovni zdravnik preišče tak slučaj in poroča vrhovnemu odboru. Če se dožene, da je bil vzrok smrti kaka bolezen, ki bi se lahko odkrila pri prvi preiskavi, tedaj ima vrhovni odbor pravico odsavii akega preiskovalnega zdravnika. Isto velja tudi za vrhovnega zdravnika, ako je bil v takem slučaju preiskovalni zdravnik.

Vrhovni zdravnik mora tekom treh dni po sprejemu preiskovalnih listin poslati vse prošnje kandidatov in bolniške listine na vrhovni urad.

Predloži konvenciji poročilo ter tudi taka poročila, kot jih zahteva vrhovni odbor. Opravlja še tudi druge dolžnosti, ki mu jih naloži konvencija ali vrhovni odbor. Plačo mu določi konvencija.

Na bodočo konvencijo apeliram da bi podvzela take korake, ki so že uvedeni pri drugih organizacijah. V kolikor jaz vem, ima vsaka organizacija vsaj vrhov. zdravnika svoje narodnosti, in le menda naša Zapadna Slovenska Zveza ga nima. Že sedaj apeliram na vse člane in članice, da v bodoče glasujejo za vrhovnega zdravnika naše narodnosti, Slovenca, ki jih imamo nekaj in tudi jako zmožnih ki so v službi pri večjih podpornih organizacijah kot je naša. — Upam, da bo v tem pogledu vsak storil svojo dolžnost.

Mnogokrat se pripeti, da je novi kandidat odvržen, ker ni pri zdravniški preiskavi natančno razumel ter ga je vrhovni zdravnik zavrgel iz enostavnega vzroka, ker ga ni dobr orazumel. Ako je pa vrhovni zdravnik naše narodnosti, se pa vsak prizadeti lahko zaupno nanj obrne ter ga vpraša za nasvet in navodila v svojem jeziku. Večkrat daje tudi vrhovni zdravnik v zveznem glasilu kake dobre nasvete in poduk, kako se ravnati pri eni ali drugi bolezni, toda pri nas jaz še nisem videl nobenega tozadevnega poročila, in sicer iz razloga, ker zdravnik ne ume našega jezika. Poglejte, koliko dobrih nasvetov je vedno v glasilu Slovenske Narodne Podporne Jednote! Čemu bi tudi mi tega ne imeli? Ako imajo druge podporne organizacije vrhovnega zdravnika svoje narodnosti, čemu bi ga ne imeli mi?

Vrhovni zdravnik mora biti tudi član te organizacije, ker potem daje vedno članstvu lažje navodila, kar je dejstvo tudi pri vrhovnemu odboru. Glejte, da boste na konvenciji enoglasno zahtevali slovenskega zdravnika.

Člani krajevnih društev. Stran 18 pravil naj bi se toliko izpremenila, da je novi kandidat preiskan od zdravnika, nakar se tozadevna listina pošlje tajniku, a tajnik jo pošlje vrhovnemu zdravniku, vrhovni zdravnik jo preišče in jo pošlje na vrhovnega tajnika, na društvenega tajnika pa pošlje obvestilo, ali je kandidat sprejet ali ne. Nikakor pa se ne strinjam, da vrhovni zdravnik pošilja preiskovalne pole nazaj na društvenega tajnika, potem pa tajnik zopet nazaj, ker tako se samo zadržuje preiskovalna pola tako dolgo, da je včasih vsa zamazana, predno pride na naslov vrhovnega tajnika.

Apeliram na bodočo konvencijo, da izvoli odbor, ki bo izdelal pravilen sistem mesečnih poročil, da bo odgovarjal današnjemu sistemu in prikrajšanju dela, kajti današnji sistem mesečnih poročil ne odgovarja temu. Notri so take stvari, ki jih nikdar ne rabijo tajniki, takih reči, ki se rabijo vsak mesec, pa ni notri. Vsled tega naj bi se zbral tak odbor, ki bi to sestavil, ker to bi prihranilo mnogo nepotrebnega dela in truda. Ako bo mesečno poročilo izdelano sistematično, bo veliko lažje za društvene tajnike ter bo veliko lažje poslovati kot dosedaj. Jaz se nikakor ne strinjam, da izdela kar glavni tajnik sam mesečna poročila, kakor se njemu zdi ali jih pa kar po drugih kopira ter po svoje izdela, kakor se mu poljubi. Današnji sistem je pač tak, da se mora povsod gledati, kako bi se lažje in z manjšim delom stvar izvršilo. Vsled tega apeliram še enkrat, da se izvoli tozadevni odbor ki bo izdelal nove formularje mesečnih poročil.

Po mojem mnenju bi bilo tudi jako dobro, ako bi se na bodoči konveneiji razmotrivalo glede pošiljanja asesmenta ter ča bi se to za bodočnost nekoliko drugače upeljalo. S tem bi se prihranilo veliko dela tako pri društvih, kakor v glavnem uradu. Uredilo naj bi se naprimer tako-le: Tajniki krajevnih društev naj bi pošiljali asesment vedno za en mesec nazaj. Naprimer tajnik pošlje asesment meseca februarja od članov na glavni urad ga pa pošlje meseca marca, ker tako bi bilo veliko manj suspendacij. Nekateri so naprimer vedno po glasilih: en mesec je suspendiran, drugi mesec pa zopet nazaj sprejet. S takimi je vedno sitnost, toda kaj si more kdo pomagati, če bi se naprimer pa upeljal tak sistem, bi bilo pa veliko manj dela, ker ako kdo ta mesec ne plača, drugi mesec plača goovo in poravna svoj dolg. — Ako se u upelje, pa naj bi se suspendacija en mesec manj držala, ker take sisteme imaju i večje organizacije, in sicer angleške, da vedno za en mesec nazaj pošiljajo svoj asesment. Meseca decembra pa se pošlje asesment za dva meseca, ker drugače ne more pričeti s poslovanjem novi odbor za drugo leto, ker asesment mora biti plačan za vseh 12 mesecev. —

Ravno tako dobro bi tudi prišlo pri sprejemu novih članov. — Član naprimer pristopi meseca februarja in tako bi potem plačal prvi asesment meseca marca, takrat ko pristopi, bi pa plačal vrhovnega zdravnika, certifikat, pristopnino in še druge take malenkosti. Potem bi lahko dobili tudi veliko večje število novih članov, ker potem bi radi pristopali, ker bi bil upeljan dober sistem ter bi se prišlo z malim denarjem v društvo.

Priporočal bi tudi, da bi bodoča konvencija zavzela kake korake za stare člane, da bi se jim kaj pomagalo. Človek, ko pride v leta, bi rad kaj ven dobil, ker je že itak sam sebi napoti in ga skoro vsak zaničuje, ker nima nobenih še nobena slovenska organizacija kaj takega, zato želim, da se bi pa pri nas to uvedlo, da bi se starim ljudem pomagalo, in sicer na en ali drugi način, z denarjem a čim drugim, samo da bi se pomagalo, ker s tem bomo imeli tudi velik uspeh, ker vsak bo rad pristopil v to organizacijo, kjer se mu bo v vsakem slučaju pomagalo, najsibo star ali mlad. Po mojem mnenju bi bilo jako dobro, ako bi se takim starim ljudem kaj ven izplačalo, naprimer na račun posmrtnine, ali da bi se ustanovil tak fond, da ko član doseže tako starost, bi se mu izplačalo iz tistega sklada omenjeno svoto, da bi s tem pomagal sam sebi, ker tedaj ne zasluži nihče nič, živeti pa le more. Meni bi bilo vseeno, naj se ustanovi tak sklad ali pa se mu izplača na račun posmrtnine omenjeno svoto, kolikor to določi konvencija.

Od svoje strani bom dal mali nasvet za izplačanje starim članom. Ko naprimer doseže član svo je sedemdeseto leto, naj bi se mu nekaj izplačalo. Konvencija pa seved arok lahko podaljša ali izkrajša. Omenim naj torej srednjo pot, to je namreč za tiste, ki so zavarovani za $1000. Naj bi se delilo tako:

16 let star dobi 672.00; 17 let $670.00; 18 — $668.00; 19 — $666.00; 20 — $664.00; 21 —$662; 22 — $659; 23 — $657; 24 — $654; 25 — $651; 26 — $648; 27 — $645; 28 — $642; 29 — $638; 30 — $635; 31 — $631; 32 — $627; 33 — $623; 34 — $618; 35 — $613; 36 — $609; 37 — $603; 38 — $597; 39 — $592; 40 — $585; 41 — $579; 42 — $572; 43 — $564; 44 — $556; 45 — $547; 46 — $538; 47 — $528; 48 — $518; 49 — $507; 50 — $500.

Tu sem vam navedel le približno lestvico, ali s tem pa ni rečeno, da mora biti tako. Konvencija lahko orobri, izpremeni itd. da dobi član več ali manj, potem naj se mu izplača na račun smrtnine ali pa na kak drugi način. Videli boste, da bomo imeli velik uspeh, če tozadevno nekaj ukrenemo. —

Potem priporočam, da bi bodoča konvencija odobrila Mladinski oddelek in da bi se pri vladi nekoliko bolj obrazložilo to celo delovanje ter upam, da nam bo državna posavodaja odobrila, ker potem bomo imeli večje zaupanje v bodočnos, da bomo obstali. Samo poprijeti se je treba in gotovo se bo doseglo. Samo ne obupati, pa bo šlo.

Nadalje bi priporočal za 20 letno plačevanje, in ko preteče dvajset let, bi bil prost plačevanja in bi sedaj, ko je še mlad in ko lažje denar zasluži, lažje nekoliko več plačeval kot pozneje, ko je star. Če pa v slučaju, da prej umrje, bi se mu pa izplačalo tako kot je zavarovan za celo življenje in za zvezo bo tudi veliko bolje, ker bo nekoliko več plačeval kot sicer bi, zato priporočam, da konvencija kaj takega sklene in odobri.

Na bodočo konvencijo apeliram da bi izvolila odbor, ki bi pomagal ustanavljati nova društva po vseh slovenskih naselbinah v Ameriki. Jaz upam, da bi se jih veliko več pridobilo kot pa tako, ko se morajo obrniti na glavnega tajnika in potem, predno dobe nazaj odgovor, zopet preteče mnogo časa. Tako pa bi se obrnili do bližnjih agitatorjev, ki bi jim povedali vse potrebno in pod kakšnimi pogoji jih sprejme organiacija. Vsakemu novoustanovljenemu društvu naj bi dal vse knjige a knjigovodstvo glavni urad, ker potem bi se dalo veliko lepše voditi društvo. To že sami veste, da ko se kje društvo ustanovi, da ni nikjer nobene blagajne, da bi se kupilo knjige in druge potrebščine. Vstk tajnik, ko prejme vodstvo, zahteva nove knjige, stare se pa porazgube, potem pa je treba vedno delati račun za nazaj, pa se ga ne more, kjer ga nikjer ni. Če bi pa glavni urad napravil dober sistem, bi se pa tudi za nazaj lahko pogledalo in pregledalo, koliko se je sprejelo denarja v ta sklad, koliko v onega itd. Glavni urad bi veliko lažje in boljše izpeljal prak tičen društveni sistem za vodstvo in bi bilo manj pomot. — Tako in obenem pa tudi veliko ceneje bi dobil glavni urad knjige za vodstvo kot jih dobe posamezna društva. Jaz sem prepričan, da ga ni društva pri naši organizaciji, ki bi lahko podalo naančen račun od usanovive pa do sedaj. Ako bi jim glavni urad preje preskrboval dobre knjige, pa vem, da bi danes lahko podalo vsako društvo natančen račun. No, če se ni dosedaj to naredilo, pa glejmo, da bo poslej, da bo tozadevno ukrenila šesta redna konvencija.

Nadalje bi tudi apeliral, da bi se na bodoči konveneiji izpremenilo oziroma odobrilo, da se izpremeni člen v toliko, da člani, ki iščejo prestopni list, morajo plačati za tri mesece naprej in da mora tajnik odposlati za vse tri mesece takoj na glavni urad. S tem bi se prihranilo veliko dela, ker v teku treh mesecev bi že našel tajnika od društva, h kateremu želi pristopiti. Sedaj jih je mnogo, ki vzamejo od društva prestopni list, potem pa ne morejo najti tajnika ali kaj drugega. Tako pa bi imeli za tri mesece plačano vnaprej in v teh treh mesecih bi pa že bil v drugem društvu ter bi se s tem prihranilo veliko sitnosti.

Za sedaj končujem, se pa še prihodnjič oglasim z novimi nasveti, ker vem, da jih je potreba, ako hočemo doseči kak večji uspeh.

Pozdravljam vse člane in članice Zapadne Slovenske Zveze ter priporočam, da se ta ali oni kaj oglasi z dobrimi nasveti, ker čim več bo teh, tem lažje bomo zborovali. Posebno apeliram na glavne uradnike, da dajo kake nasvete ter navodila za bodočo konvencijo, ki se bo vršila meseca avgusta.

Louis Meznar,
blagajnik društva Cleveland, št. 23, Cleveland, Ohio.

Zdravljenje jetike z vacinom.

Velik napredek je bilo opaziti v zadnjem času v naporih, da se najde vacin ali poseben serum, ki bi ozdravil jetiko. Profesor Calmette s Pasteurjevega zavoda v Parizu je ravnokar objavil v Petit Journal, kaj je dosegel on v tem oziru v družbi dr. Guerina. Poročevalec lista pravi nasledje:

— Mi smo šele pri pričetku, — je rekel. — Možnosti so neizmerne, to vam lahko zagotovim, a še dosti dela imamo pred seboj, če hočemo slediti potom, ki se sedaj odpirajo pred nami in ki nas bodo mogoče dovedla do sijajnega uđej stvovanja naših upanj. Upanje je sedaj dovoljeno.

Profesor Calmette je nato podal kratek pregled svojih preiskav ter onih dr. Guerina, na temelju katerih je dokazal, da je mogoče govejo živino in opice imunizirati ali napraviti nedovzetnim za jetiko. Našlo se je vacin ali serum za govejo živino. Eksperimenti, ki so trajali več mesecev so bili baje zadovoljivi.

Profesor Calmete je rekel, da so stavili v neki hlev pet krav, o katerih je bilo pozitivno ugotovljeno, da so jetične. V isti hlev se je postavilo deset mladih živali, med katerimi jih je bilo šest, katerim se je vbrizgalo serum, dočim so ostale štiri kot so bile. — Preizkušnja je trajala 34 mesecev in nekatere živali se je vsako leto nanovo napolnilo z vacinom. — Koncem tega časa, ko so bile živali pobite, se je izkazalo, da so kazale tri živali izmed onih, katerim se ni vbrizgalo vacina, napredovani štadij jetike. Izmed šestih živali, katerim se je vbrizgalo vacin, sta kazali dve živali, katerim se je vbrizgalo vacin le enkrat, odločne znake bolezni, a one štiri živali, katerim se je vbrizgalo vacin trikrat, niso kazale nobnega znaka bolezni, čeprav so se nahajale v stalni družbi bolnih krav celih 34 mesecev. Nadaljni eksperimenti v velikem obsegu se vrše sedaj.

Da se iznajde, če je mogoče ta vacin uporabiti tudi pri človeku, bodo potrebni eksperimenti s šimpanzi in drugimi človeku podobnimi opicami. Te živali ne uspevajo v severnem podnebju in vsled tega je profesor Calmtte sklenil ustanoviti eksperimentalno postajo v francoski Gvineji.

Požar na Šmarni gori.

V nedeljo, dne 23 januarja zvečer je nastal gozdni požar na drugem, neobljudenem vrhu Šmarne gore, imenovanem tudi Grmada, — ki je povzročil velikansko škodo. "Vzrok je naznan", sem čital v nekem dnevniku. Zame ni prav nobenega dvoma, — za domačine pa še manj, — da so zanetili ogenj takozvani talmi-turisti ali tudituristi, katerih zadnje čase tudi po zimi kar vse mrgoli na Šmarni gori na Katarini itd. Nobeden, še tako neznan vrh ni več varen pred to golaznijo. Dovolite, da vam opišem svoje doživljaje baš na Grmadi, ki sem jo po dolgem presledku obiskal teden dni poprej, v nedeljo, dne 16. januarja. Moram reči, da kraja, ki mi je tako znan, kakor ljubljanski grad, skoraj nisem spoznal. Najrajše bi bil jokal. Prejšnja kozja stezica, ki pelje od sedla do vrha, je razširjena na praveato pot, na obeh njenih straneh so napravljene varijante: drevje je bilo polomljeno; telohovo zeleno perje izruvano iz zemlje in pometano po tleh; povsod vse polno mastnih in nemastnih papirjev ter čepinj in last not least zlasti polno odpadkov cigaret in vžigalic! Na par mestih je bila celo (suha) trava že ožgana. Že od daleč mi je dospel na ušesa neznanski vrišč, vpitje in evilenje. Dospevši na vrh, sem našel večjo družbo mladih ljudi obojega spola, ki so tam naganjali svoje burke in kadili, ženske seveda tudi. O kakem uživanju razgleda, narave, toplega solnca ni bilo govora. Odkuril sem jo tako hitro, kakor sem prišel. Prav nobenega dvoma ni, da je bila tudi usodepolno nedeljo kaka taka kadeča družba ali pa tudi več družb v presledkih na tem vrhu ter je z nepazljivo proč vrženimi vžigalicami ali cigaretami zanetila požar. Sedaj pa vprašam: Ali so to turisti? Ne in stokrat ne! To je nekultura, neolikanost; to je omalovaževanje tuje lastnine. Turisti vendar ne smejo pozabiti, da so v gorah gostje in da imajo poleg pravic, hoditi po potih, tudi dolžnosti. Teh se pa ravno elementi, ki so se urinili dandanes v turistiko, prav nič ne zavedajo. Vedejo se pri tem divjaško in prostaško, baš na oni način, ki ga domačini-deželani tako skrajno sovražijo. Tako kažejo svojo mestno vzgojo od najslabše strani. Ali se je potem čuditi, da kmetje turistov vobče ne marajo in da ni mogoče doseči med njimi in med mestnimi turisti onega patrijarhalnega zaupanja, ki vlada n. pr. na Tirolskem. Pravi turist ljubi gore, naravo zaradi nje same; pravi turist svoje vzgoje, svoje naobrazbe pred turo ne pušča doma in je ne zamenjuje s surovostjo in neuljudnostjo. Pravi turist spoštuje naravo, jo ljubi in jo povsod, kjer le more, ohranjuje. Zdi se mi potrebno, da bi početje takih gotovih ljudi, ki si nadejajoi me turistov, obsodilo tudi Slovensko planinsko društvo in naj si bodo magari dotičniki tudi njegovi člani.

I. L.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJ. VEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Revmatizem.

ZNAČILNO DOMAČE ZDRAVLJENJE DANO OD ONEGA, KI GA IMA.

Spomladi l. 1893 se me je lotil muskularni in vnetni revmatizem. Trpel sem več kot tri leta, trpel kot vedo sami oni, ki ga imajo. Poskušal zdravilo za zdravilom, zdravnika za zdravnikom toda dobljena pomoč je bila začasna. Konečno sem dobil zdravilo, ki me je ozdravilo in bolezen se ni več vrnila. Dal sem ga dostim revmatičnim celo takim, ki so morali biti v postelji vsled revmatizma, nekateri stari od 70 do 80 let in uspehi so bili taki kot v mojem slučaju. Moja želja je, da bi vsak poskušal to čudovito zdravilno moč. Ne pošljite nobenega centa. Pošljite samo svoje ime in naslov in jaz vam bom poslal poskušnjo zastonj. Ko boste to porabili in se boste prepričali da je uspešno za vaš revmatizem, pošljite ceno, en dolar. Pomislijte, da jaz nočem denarja, dokler ga ne pošljete prostovoljno. Ali niso to čisti računi Zakaj bi trpeli nadalje, če se vam nudi uspešna pomoč? Ne odlašajte Pišite Mark H. Jackson, No 425 G, Durston Bldg., Syracuse, N. Y. Mr. Jackson odgovoren. Gornje poročilo je resnično.

Naturalizacija.

5

7. Prvi papir je treba predložiti v času, ko se napravi prošnjo za drugi ali državljanski papir. Če je prosilec izgubil prvi papir ali mu je bil uničen, dobi lahko duplikat ali odobreno kopijo pri čierku, ki ga je izdal in ta duplikat lahko porabi mesto originalnega. Celi stroški za pridobitev državljanstva, bodo znašali pet dolarjev, za prvi in drugi papir.

8. Osebe, ki žele imeti izpremenjena svoja imena, store to lahko ob času, ko so pripuščeni k državljanstvu ter morajo predložiti sodišču prošnjo, da smejo storiti to.

9. Prošnjo za drugi ali državljanski papir je treba vložiti v okraju, v katerem prebiva prosilec, razven kjer je sodišče, ki ima pravosodje v naturalizacijskih zadevah, zvezno sodišče, v katerem slučaju mora prosilec vložiti prošnjo v sodnijskem okrožju, v katerem sem nahaja tako sodišče.

10. Naturalizacijske papirje lahko dobi postavnim potom neporočena ženska, ki je drugače usposobljena ali pa vdova tujerodca, ki ni bil naturaliziran, ne pa omožena ženska, dokler je zakon pravomočen.

11. Če umrje kak inozemec, ki je vzel prvi papir, predno postane državljan, dobi lahko vdova takega inozemca drugi papir, ne da bi ji bilo treba vzeti prvi papir.

12. Če umrje kak inozemec potem, ko je izjavil svoj namen postati državljan, še predno je naturaliziran, postanejo lahko njegovi nedoletni otroci državljani, ne da bi izjavili namena postati državljani Združenih držav.

13. Vsak v inozemstvu rojeni mornar, ki izjavi svoj namen, da hoče postati državljan Združenih držav potem, ko je služil tri leta na krovu kake trgovske ladije Združenih držav, je lahko pripuščen k državljanstvu, če predloži s prošnjo tudi certifikat svojega odpusta iz službe, ki priča, da se je dobro vedel tekom dotičnega časa.

14. Vsak častno odpuščeni vojak-inozemec, ki je star enaindvajset let ali več, je lahko pripuščen k državljanstvu potem ko je prebival stalno eno leto v Združenih državah, ne da bi mu bilo treba vzeti prvi papir.

15. Vsak inozemec v starosti eno in dvajsetih let ali več, ki je služil ne manj kot štiri leta v mornarici ali mornariškem zboru Združenih držav ali ki je završil štiriletno službo pri carinskem uradu ter dobil častno odpust ali navaden odpust s priporočilom zopetnega sprejema v službo, je lahko pripuščen k državljanstvu v Združenih državah, ne da bi mu bilo treba vzeti prvi papir.

16. Vsak človek, ki spada v razred ljudi, ki so usposobljeni pod obstoječo postavo postati državljani Združenih držav, ki je prebival v Združenih državah pet let pred 1. majem 1910 in ki je radi slabih informacij glede svojega državljanstva ali zahtev postave glede pridotve državljanstva, živel pod utisom, da je ali da lahko postane državljan ter izvajal pravice in dolžnosti državljana vsled takih slabih informacij ali slabe vere, postane lahko državljan, če vloži primerno prošnjo pri pristojnem sodišču ter dokaže, da je nastopal v dobri veri. Imenovano sodišče lahko izstavi tak certifikat brez dokaza prejšnje izjave od strani take osebe, da namerava postati državljan, a tak prosilec za naturalizacijo mora v drugih ozirih odgovarjati postavi, tikajoči se podelitve drugega državljanskega papirja.

17. Kadar postane mož naturaliziran, postanejo državljani tudi njegova žena in njegovi otroci v starosti manj kot 21 let, ki so bili rojeni v inozemstvu, ki pa žive v tej deželi ob času naturalizacije očeta.

18. Če se poroči ženska, ki je inozemka, z državljanom Združenih držav, postane državljanka vsled takega zakona.

19. Če se kaka ženska, ki je državljanka Združenih držav, poroči z inozemcem, izgubi svoj štatus kot državljanka ter pripada narodnosti moža.

20. Otroci, rojeni v Združenih državah, postanejo državljani na temelju ustave, čeprav niso njih stariši naturalizirani ob dotičnim času.

Predno morete postati državljan, morate priseči, da boste podpirali ustavo Združenih držav. Vsled tega prečitajte skrbno ustavo ter imejte v mislih, da je ustava Združenih držav najvišja postava v deželi.

(Nadaljevanje sledi.)

ŽENSKA VOJNA.

Zgodovinski roman. — Francoski spisal Aleksander Dumas.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

52 (Nadaljevanje.)

— In potem?

— Mogoče v Bastilo.

— A vzemimo slučaj, da ne pridete tjakaj?

— Potem se vrnem v Libourne, kjer mora stati moj polk.

— In jaz v Bordeaux, kjer se brez dvoma mudi princesinja. Ali poznate kako zelo osamljeno vas, ležečo na cesti med Libourne in Bordeaux?

— Poznam eno, in spomin nanjo mi je prav tako drag kot spomin na Chantilly.

— Jaulnay, — je rekla smehljaje vikomtesa.

— Jaulnay, — je ponovil Canolles.

— Dobro, treba je štiri dni, da se dospe v Jaulnay. Danes imamo torek. Celo nedeljo se bom nudila tam.

— Hvala, hvala, — je vzkliknil Canolles ter pričel poljubljati roko, katere si vikomtesa ni upala umakniti.

Trenuteg pozneje pa je rekla:

— Sedaj nam ne preostane nič drugega kot igrati malo komedijo.

— To je res, madama. Komedijo, ki me bo osmešila v očeh cele Francije. Jaz pa nimam ničesar proti temu. Tako sem hotel ter si nisem izbral uloge, katero igram. Započel pa sem razvoj, ki krona to komedijo.

Gospa de Cambes je povesila oči.

— Sedaj me naučite, kaj imam še storiti, — je rekel Canolles mirno. — Pričakujem vaših povelj, ter sem pripravljen na vse.

Claire je bila tako ginjena, da je Canolles opazil, kako so se ji dvigala prsa.

— Vi doprinašate veliko žrtev, to vem. Lahko pa mi vrjamete, da vam bom večno hvaležna za to. Vi se izpostavljate nmnosti dvora in strogo vas bodo sodili. Prosim vas, zaničujte vse to, če vam dela veselje misel, da ste me osrečili.

— Skušal bom to, madama.

— Vrjemite mi, baron, — je nadaljevala gospa de Cambes, — hladna bolest, ki vas navdaja, mi povzroča strašne muke. Drugi bi vas mogoče boljše nagradili kot jaz, a gospod moj, plačilo, ki bi ga lahko naklonila, bi ne bilo vredno vaše žrtve.

Pri teh besedah je Claire sramežljivo povesila oči.

— Ali je to vse, kar mi hočete povedati? — je vprašal Canolles.

— Vzemite — je rekla vikomtesa, ki je potegnila iz nedrij sliko, katero je podala Canollesu, — vzemite ti sliko pri vsaki bolesti, ki bo posledica te nesrečne zadeve, se spomnite, da trpite za ono, koje sliko imate pred seboj.

— Ali je to vse?

— S spoštovanjem.

— Ali je to vse?

— S simpatijo.

— Ej, madama, še eno besedo, — je vzkliknil Canolles, — kaj vas stane, da me napravite popolnoma srečnim?

Gospa de Cambes je napravila hitro kretnjo proti mlađemu možu, mu podala roko ter odprla usta, da dostavi:

— Z ljubeznijo.

V istem času kot njena usta, so se odprla tudi vrata in vstopil je dozdevni kapitan gard, v spremstvu Pompee-ja.

— V Jalnay bom zaključila, — je rekla vikomtesa.

— Vaš stavek ali vaše misli?

— Oboje. Eno izraža drugo.

— Madama, — je rekel kapitan gard, — konji vaše visokosti so vpreženi.

— Delajte se presenečenega, — je zašepetala Claire proti Canollesu.

Plemič se je pomilovalno nasmehnil, kot samemu sebi ter vprašal:

— Kam gre vaša visokost?

— Jaz odpotujem.

— Ali je vaša visokost pozabila, da sem dobil od kraljice povelje, da vas ne smem niti za trenutek zapustiti?

— Gospod moj, vašega poslanstva je konec.

— Kaj naj pomeni to?

— Da nisem jaz njena visokost, gospa princesija de Conde, temveč gospa vikomtesa de Cambes, prva častna dama njene visokosti. Gospa princesinja je odpotovala včeraj zvečer in danes ji sledim jaz, da jo dohitim.

Canolles je obstal nepremično na mestu. Očividno se mu ni zdelo vredno igrati to komedijo naprej pred tropo lakajev.

— Torej so varali kralja? — je rekel .— In kje je gospod vojvoda de Enghien?

— Jaz sem dala Pierrotu povelje, naj se vrne na svoj vrt, — je rekel neki resni glas pri uhodu.

Ta glas je bil oni gospe princesinje udove, ki je stala med vratmi, podpirana od dveh žensk.

— Vrnite se v Pariz, v Nantes, Saint-Germain in na dvor, kajti vaše poslanstvo je končano. Sporočili boste kralju, da so se oni, katere zasledujejo, poslužili zvijače ter onemogočili s tem uporabo sile. Prosto pa vam je ostati v Chantilly, da stražite mene, mene, ki ne bom nikdar zapustila gradu, ker ni to moj nemen. S tem se poslavljam od vas, gospod baron.

Rdeč od sramu je imel Canolles komaj toliko moči, da se je priklonil. Ozrl se je v vikomteso ter rekel očitaje:

— O, madama, madama!

Vikomtesa je razumela ta pogled ter čula te besede/

— Vaša visokost naj mi dovoli, — je rekla ter se obrnila proti princesinji udovi, — da igram še eno sekundo ulogo princesinje. Hočem se gospodu de Canollesu v imenu vzvišenih gostov zahvaliti za obzirnost in nežnost, s katero se je lotil izvršitve tako težke naloge. Mislim, da je vaša visokost istega naziranja ter upam, da bo združila svojo zahvalo z mojo.

Ginjena od teh odločnih besed ter prodirajoča s svojo bistroumnostjo skozi del te nove skrivnosti, je rekla udova z glasom, v katerem je bilo opaziti ginjenje:

— Za vse, kar ste storili proti nam, pozabljenje. Za vse kar ste storili za mojo hišo, hvala.

Canolles je pokleknil pred princesinjo na tla in ona mu je podala v poljub roko, katero je kralj Henrik IV. tako pogosto poljubljal.

To je bilo konec prizora. To je bilo konečno slovo in Canollesu ni preostajalo nič drugega kot odpotovati kot je nameravala tudi gospa de Cambes. Vsled tega se je umaknil v svojo sobo ter poslal Mazarinu najbolj obupno sporočilo, ki si ga je mogel izmisliti. To sporočilo naj bi mu prihranilo izbruh prve jeze kardinala. Nato pa je odšel skozi vrste služabnikov na dvorišče, kjer je stal že njegov konj.

V trenutku ko je hotel skočiti na konja, je bilo čuti neki zapovedovalni glas, ki je rekel:

— Izkažite odposlancu njegovega veličanstva kralja, našega gospoda, dolžno čast.

Pri teh besedah so se čela vseh povesila pred Canollesom, ki se je priklonil proti oknu, pri katerem je stala princesinja udova, skočil na to na konja ter odjahal s ponosno dvignjeno glavo.

Castorin, ki se je prebudil iz lepega sna, v katerega so ga zazibale varljive obljube Pompee-ja, pa je sledil svojemu gospodarju s povešenimi ušesi.

(Dalje prihodnjič.)

IZUČEN PEK

želi dobiti delo v kaki pekarni. Govori slovensko in hrvatsko. Ako kdo potrebuje pridnega in veščega delavca v tej stroki, naj se obrne osebno ali pismeno na: John Ukmar, 10603 Way Avenue S. E., Cleveland, Ohio.
(9-10—3)

IŠČE DELO

dobri, v starem kraju izučeni sedlar (sattler), kateri je pred kratkim prišel iz starega kraja. Gre tudi iz države. Joseph Gruden, Box 25, Meadowlands, Pa.
(9-11—3)

Rada bi izvedela za mojega brata JOHNA VINKŠELJ, doma iz Velike Malence, fara Čatež ob Savi. Minulo je 6 let, odkar je bil v Trinidad, Colo., in od tistega časa ni več slišati od njega. Zatorej prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da mi blagovoli naznaniti, ali ga pa opozoriti, da se mi sam javi. — Mrs. Barbara Orekar, 746 Kansas St., San Francisco, Cal., ali pa sestri: Mary Jackson, 737 Rhode Island St., San Francisco, Cal.
(9-12—3)

Kje je JANEZ ZABUKOVEC? Baje se nahaja nekje v Clevelandu, Ohio. Prosim ga, da se mi oglasi, ali pa če kdo ve zanj, da mi poroča njegov naslov. — Janez Zabukovec pri g. Ferležu, Pragersko, Slovenia, Jugoslavia.
(9-10—3)

†

ZAHVALA.

V dolžnost si štejemo javno se zahvaliti vsem, ki so nam stali na strani ter nas tolažili ob smrti našega ljubega sinčka ozir. bratca

KAROLA,

kateri je v starosti enega leta umrl dne 4. marca. Posebno se zahvaljujemo Mr. Frank Žigonu in soprogi, kakor tudi krstnemu botru in botri Mr. John Osolinu in soprogi. Vsem najlepša hvala!

Tebi pa, dragi sinek, blag spomin!

Žalujoči ostali:
Karol in **Mary Žigon**, stariši.
Mary, sestrica.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK

638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik špecijalist v Pittsburghu, ki ima 24-letno prakso v zdravljenju vseh moških bolezni.

Zastrupljenje krvi zdravi s glasovitem 606, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate mozolje ali mehurčke po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izčistil vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bolezen naleze.

Vse moške bolezni zdravim po okrajšani metodi. Kakor hitro opazite da vam prenehuje zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam ga bom zopet povrnil.

Hyrosolo ali vodno kilo ozdravim v 36. urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, ozdravim s gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine otekline arbečice, škrofle in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled močiste krvi, ozdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmače, da vas razumejo. Jaz znam še iz starega kraja, zato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski. Uradne ure: ob delavnikih od 9. do 5. Ob nedeljah od 9. do 2.

KDO SE POSLUŽUJE PAIN-EXPELLERJA?

Delavec se ga poslužuje, da odpomore svojim bolečim mišicam, ki so se mu pretegnile pri težkem dnevnem delu.

Farmer ga uporablja in noče biti brez njega. **Pain-Expeller** zavzema častno mesto v vsaki farmarski hiši, kjer se pojavljajo hitri napadi, nesrečni dogodki in druge stvari.

Tovarnarski delavec uporablja **Pain-Expeller**, če napadejo njegovo moč in en energijo revmatične bolezni, lumbago, nevralgijo in druge neprilike v njegovem težavnem poklicu.

Majnar potrebuje **Pain-Expeller** i revmatičnih boleznih, bolečinah v križu, nevralgiji ali vseh boleznih, katere oslabijo telo in odvzamejo vso energijo.

Gospodinja uporablja **Pain-Expeller**, če otroci padejo ter se ranijo, zoper pike muh in vbodljaje drugih žuželk in kjerkoli je potreba dobrega linimenta.

Vsakdol uporablja PAIN-EXPELLER.

NOVE COLUMBIA PLOŠČE po 85c.

Slovenske.

E4088) Mili zvonček, petje
) Naprej zastave slave.

E4089) Na tujih tleh, petje.
) Ko bi moj ljubi vedel.

E4845) Še enkrat Te objamem.
) Nedolžno oko, petje

E4846) Hausmajsterca v tejatru.
) Špela pečenko jedla, šaljiva.

Nemška vojaška godba.

E1451) Rosegger marš, vojaška.
) Aus dem Hochgebirg, valcer.

E4232) Drummers parade marš.
) Miller daughter of the forest.

E5998) Radecki marš, vojaška.
) Oesterreich militaer marš.

E7000) 92 Regiment, marš.
) Grenadier marš, vojaška.

E1654) Holzhackerbaum marš.
) Hoch vom Dachstein marš.

E2117) Steierlieder marš, vojaška.
) Hop, hop, Schnelpolka.

E4096) Beautiful Girl, polka.
) Sky Rocket Gallop.

E2184) Auf der Alm, valcer
) Postillon marš vojaška.

Po dolgem času smo dobili prave nemške plošče, vojaška godba prve verste, krasni vojaški marši in valcerji. Dobili smo jih par tisoč. Pravi glasni Columbia gramofoni od $32.50 do $375.00. Cenik v vseh jezikih Vam pošljemo brezplačno. Ko naročite blago, nam dajte točni expressni naslov, da blago prej dobite. Naročbo in denar (money order) pošljite na:

IVAN PAJK, Columbia Gramofon Dept. **24 Main St., Conemaugh, Pa.**

Blaznikova Pratika

Cena samo 15 centov.

Posebno izdajo za Ameriko smo prejeli iz starega kraja. Kdor jo hoče imeti naj pošlje takoj poštne znamke in natančen naslov in poslali mu jo bomo.

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

ZASTAVE

Regalije in vse društvene potrebščine. Garantirano delo in blago. Izdeluje po zmernih cenah vaš rojak

VICTOR NAVINŠEK, 331 Greve St., CONEMAUGH, PA.

Miko Kopriva, Box 112, New Derry, Pa., išče svojega brata LOUISA KOPRIVA, kateri se je nahajal pred tremi leti v Struthers, Ohio. Rad bi si ž njim dopisoval. Kdor ve za njegov sedanji naslov, naj ga blagovoli javiti na gornji naslov.

Rada bi izvedela za naslov TEREZIJE PALČIČ, podomače Mihovka z Vrhnike pri Ložu. Čula sem, da se nahaja v Clevelandu, Ohio. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njen naslov, naj mi ga naznani, ali naj se pa sama javi prijateljici Jeri Kordiš (podomače Hostovka), Camp A, Forest Lake, Mich.

Iščem brata FRANCETA KOROŠEC. Pred enim letom mi je pisal iz Cedar Rapids, Iowa, kjer je imel naslov 177 W. 13. Ave. Tja sem mu pisal, pa mi je bilo pismo vrnjeno. Prosim ga, da se mi javi radi važne zadeve. — Franee Šušteršič, Rakitna štev. 77, Borovnica, Slovenia, Jugoslavia.
(9-10—3)

Iščem svojega brata IGNACIJA ŽALAC, doma iz Zagreba, Nova vas 100. Prosim rojake Slovence, da ga opozoré, da se mi javi na naslov: Milka Polic (rojena Žalac), Via Seg 3, Fiume, Europe.
(9-10—3)

Kje je moj sin JOHN FLUKS? Rojen je leta 1878. v vasi Dobje na Spodnjem Štajerskem. Od l. 1895. se že nahaja v Ameriki in 15 let je že, odkar mi nič pisal. Če kdo izmed rojakov ve za njega, naj mi naznani, ali naj se pa sam javi svoji materi Mariji Fluks, Dobje, Štajersko, Jugoslavia.
(9-10—3)

Rada bi izvedela, kje je moj mož FRANC ZORKO. Pred 6. leti je bil v Californiji, potem pa nič več ne vem o njem. Prosim rojake, če kdo ve, da mi poroča, če pa sam čita, naj se mi javi. — Marija Zorko, Srednje Grčevje št. 6, pošta Št. Peter pri Novem mestu, Slovenia, Jugoslavia.
(9-10—3)

POZOR, ROJAKI!

Lepa prilika se nudi onemu, ki hoče kupiti POSESTVO, in sicer v Žužemberku št. 73, Dolenjsko. Posestvo se nahaja v trgu in obstoji iz velike zidane hiše, krite z opeko, zidanega hleva za šest glav živine, zraven se drži poslopje za seno. Okrog hiše se nahaja velik sadni vrt. Njive se nahajajo 20 minut hoda od hiše in se na njih nahaja dvojni kozolec. Vse posestvo se nahaja v dobrem stanju. Prodam poceni, ker ne mislim potovati več v staro domovino. Za podrobnosti se obrnite na Mohor Mladič, 1334 W. 18th St., Chicago, Ill.
(7-9—3)

NAZNANILO.

Rojakom v West Va. se naznanja, da jih bo obiskal rojak Josip Cerne, ki je pooblaščen pobirati naročnino za Glas Naroda, vsled česar ga vsem priporočamo, da mu gredo na roko.

Uprava GLAS NARODA.

PREDNO SE ODLOČITE

za svojo družino sorodnika ali prijatelja naročiti vozni listek, ali poslati denar v domovino, da si ga potnik sam kupi, pišite najprvo za tozadevna pojasnila na sna ao in zanesljivo tvrdko

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York

V zalogi ga je le še sto iztisov!

Slovensko-Amerikanski Koledar

za leto 1921

40c. + poštnino vred

Naročite sedaj!

Iščem svojega strica MATIJA JEREB. Doma je iz Voljaka št. 16, podomače Černikarjev, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi naznani njegov naslov, ali naj se pa sam oglasi. — Mary Jereb omožena Barbič, Box 165, Russellton, Pa.
(5-9—3)

Dospelo je novo suho grozdje.

Muškatel zelo sladke debele jagode, boksa 50 funtov $11.—

Cipar grozdje največje in najsladkejše, jagode boksa 50 funtov $11.50

Malo črno grško grozdje, zelo sladko, boksa 50 funt. $9.—

Pošljite $3.00 na račun vsake bokse ki jo naročite in poslali bomo takoj.

Balkan Importing Co.
51 — 53 Cherry St.
New York, N. Y.

Cunard Line

Parnik
PANNONIA
odpluje 23. marca
v Dubrovnik in Trst

Kabine $200.00
Tretji razred $125.00
in $5.00 vojnega davka.

V vašem mestu je Cunard — Anchor agent. Pojdite k njemu.

Anchor Line

Parnik
CALABRIA
odpluje 19. marca
v Dubrovnik in Trst

Cene za tretji razred:
V Dubrovnik $125.00
V Trst $115.00
in $5.00 vojnega davka.

V vašem mestu je Cunard — Anchor agent. Pojdite k njemu.

R. M. S. P.
v
Evropo

Z "O" parniki vsakih 14 dni.

NEW YORK --- HAMBURG
VSTAVI SE V
CHERBOURG - SOUTHAMPTON
ORBITA - - 21. MAJA
OROPESA - - 4. JUNIJA
ORDUNA - - 18. JUNIJA

Za pazažirje 1., 2. in 3. razreda. Izborne udobnosti za pasažirje 3 razreda.

THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
26 BROADWAY NEW YORK
All pri kateremkoli parobrod. agentu

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ PRIBLIŽNO ODPLUJEJO IZ NEW YORKA.

SAXONIA	10 marca — Cherbourg
SAN GIUSTO	2 marca — Cherbourg
IMPERATOR	12 marca — Trst
ZEELAND	12 marca — Cherbourg
LA TOURAINE	12 marca — Havre
CRETIC	15 marca — Genoa
COLUMBIA	16. marca — Trst
FRANCE	17 marca — Havre
OLYMPIC	19 marca — Cherbourg
RYNDAM	19 marca — Boulogne
ALBANIA	19 marca — Cherbourg
AQUITANIA	22 marca — Cherbourg
PANNONIA	23 marca — Trst
REGINA	23 marca — Genoa
ARGENTINA	24 marca — Trst
ALBANIA	24 marca — Cherbourg
N. AMSTERDAM	26 marca — Boulogne
FINLAND	26 marca — Cherbourg
LA SAVOIE	26 marca — Havre
CHICAGO	26 marca — Cherbourg
PRES. WILSON	30 marca — Trst
LAPLAND	2 aprila — Cherbourg
BELVEDERE	2 aprila — Trst
LA LORRAINE	2 aprila — Havre
NOORDAM	2 aprila — Boulogne
LEOPOLDINA	5 aprila — Havre
ADRIATIC	6 aprila — Cherbourg
MAURETANIA	7 aprila — Cherbourg
LA TOURAINE	7 aprila — Havre
KROONLAND	9 aprila — Boulogne
ROTTERDAM	9 aprila — Cherbourg
AQUITANIA	12 aprila — Cherbourg
ROCHAMBEAU	12 aprila — Havre
FRANCE	14 aprila — Havre
PESARO	14 aprila — Genoa
ZEELAND	16 aprila — Cherbourg
OLYMPIC	20 aprila — Cherbourg
CANOPIC	20 aprila — Genoa
SAXONIA	21 aprila — Cherbourg
RYNDAM	23 aprila — Boulogne
ROUSILLON	28 aprila — Havre
IMPERATOR	28 aprila — Cherbourg
N. AMSTERDAM	30 aprila — Boulogne
CHICAGO	30 aprila — Havre
LA LORRAINE	30 aprila — Havre
FINLAND	30 aprila — Cherbourg
AQUITANIA	3 maja — Cherbourg
NOORDAM	7 maja — Boulogne
LAFAYETTE	7 maja — Havre
LAPLAND	7 maja — Cherbourg
CRETIC	11 maja — Genoa
MAURETANIA	12 maja — Cherbourg
OLYMPIC	14 maja — Cherbourg
KROONLAND	14 maja — Cherbourg
ZEELAND	21 maja — Cherbourg
AQUITANIA	24 maja — Cherbourg

Glede cen za vozne listke in vsa druga pojasnila, obrnite se na tvrdko.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

SAN GIUSTO ..... 12. marca
ARGENTINA ..... 24. marca
PRES. WILSON .... 26. marca

Potom listkov, veljavnih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji.

Razkošne ugodnosti prvega, drugega in tretjega razreda.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & CO.
Passenger Department
4 West Street New York

LLOYD SABAUDO 3 State Street New York

Prihodnji odplutje iz N. Y. parnik za 2 vijaka REGINA D' ITALIA — 23. marca PESARO — 14. aprila. Izdajajo se direktni vozni listki do vseh glavnih mest v Jugoslaviji. Brezplačno vino potnikom 3. razreda.

French Line

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLAKTIQUE
V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE

LA TOURAINE ..... 12. marca
FRANCE ..... 17. marca
LA SAVOIE ..... 26. marca
LA LORRAINE ..... 2. aprila

NARAVNOST DO HAMBURGA.
NIAGARA ..... 15. marca

NEW YORK - VIGO - HAVRE.
ROUSSILLON ..... 24. marca

Direktna železniška zveza iz Pariza vse glavne točke Jugoslavije.

Hitri parniki s štirimi in dvema vijakoma. Poseben zastopnik jugoslovanske vlade bo pričakal potnike ob prihodu naših parnikov v Havru ter jih točno odpremil, kamor so namenjeni.

Parniki Francoske črte so transportirali tekom vojne na tisoče čehoslovaških vojakov brez vse neprilike.

Za šifkarte in cene vprašajte v

DRUŽBINI PISARNI, 19 State St., N. Y. C.
ali pa pri lokalnih agentih.

U.S. MAIL STEAMSHIP COMPANY, Inc.

Iz New Yorka v Italijo naravnost
V NAPOLI — GENEVO, — PALERMO MESSINO
Velika parnika na dva vijaka:
"POCAHONTAS" odpluje 7. aprila — 19. maja
"PRINCESS MATOIKA" odpluje 21. aprila, — 2. junija
Izvanredne udobnosti. — Izborna služba.
Cene v Napolj: za kabine od $150. naprej. Za tretji razred $95.00 in $5.00 vojnega davka.
Potniški oddelek: 45 Broadway, New York. Telefon: Whitehall 1200.
Oddelek za tovore: 120 Broadway, New York. Telefon: Rector 6300.

AMERICAN LINE

Direktna služba
NEW YORK — HAMBURG

VELIKI MODERNI PARNIKI NA DVA VIJAKA:

Parnik MONGOLIA ..... odpluje 17. marca
Parnik MINNEKAHDA (novi); samo 3. razred 31. marca
Parnik MANCHURIA ..... odpluje 14. aprila

Najkrajša in najpripravnejša pot.

Prevaža potnike prvega in tretjega razreda. Potniki Tretjega razreda so postreženi v veliki jedilnici. Čisti prostori rezervirani za ženske in otroke.

Vprašajte v kompanijski pisarni: 9 Broadway ali pri lokalnem agentu.